

P6_TA(2005)0303

Ζιμπάμπουε

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη Ζιμπάμπουε

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του για την κατάσταση στη Ζιμπάμπουε, με πλέον πρόσφατο εκείνο της 16ης Δεκεμβρίου 2004¹,
- έχοντας υπόψη την κοινή θέση 2005/146/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 21ης Φεβρουαρίου 2005, περί παρατάσεως της κοινής θέσης 2004/161/ΚΕΠΠΑ για την ανανέωση των περιοριστικών μέτρων κατά της Ζιμπάμπουε² και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 898/2005 της Επιτροπής, της 15ης Ιουνίου 2005, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 314/2004 του Συμβουλίου για ορισμένα περιοριστικά μέτρα σχετικά με τη Ζιμπάμπουε³,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 115, παράγραφος 5, του Κανονισμού του,
 - A. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 19 Μαΐου 2005 το καθεστώς Μουγκάμπε ενέτεινε την καταπίεση του λαού της Ζιμπάμπουε με τη βίαιη καταστροφή χιλιάδων οικιών στη Χαράρε, το Μπουλαγάγιο και άλλες αστικές περιοχές στο πλαίσιο της αποκαλούμενης «Επιχείρησης Απομάκρυνσης των Σκουπιδιών» σε σημείο που σύμφωνα με υπολογισμούς του ΟΗΕ άνω των 200 000 ατόμων βρίσκονται σήμερα χωρίς καταφύγιο ή μέσα διαβίωσης, ενώ πολλοί από εκείνους που υπέστησαν εξώσεις διαβιούν στις όχθες του ποταμού Μουκλουβίζι υπό συνθήκες που οδηγούν στην εξάπλωση ασθενειών,
 - B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πιστοί στον Μουγκάμπε εδραίωσαν την εξουσία τους με τις διάτρητες βουλευτικές εκλογές της 31ης Μαρτίου 2005 που χαρακτηρίστηκαν από καταπίεση και εκφοβισμό και δεν τήρησαν τις διεθνώς αποδεκτές δημοκρατικές προδιαγραφές,
 - Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ηγέτες της G8 που συναντώνται στο Gleneagles στις 6-8 Ιουλίου 2005 και η Βρετανική Προεδρία της G8 τοποθέτησαν το θέμα της βοήθειας προς την Αφρική στην πρώτη θέση της ημερήσιας διάταξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκστρατεία της G8 επικεντρώθηκε περισσότερο στα προβλήματα της Αφρικής, περιλαμβανομένης της ανάγκης για χρηστή διακυβέρνηση,
 - Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 24 Μαΐου 2005, οι υπουργοί ανάπτυξης της ΕΕ συμφώνησαν να αυξήσουν τη βοήθεια της ΕΕ στο 0,56% του ΑΕΠ έως το 2010 προκειμένου να φθάσουν το ποσοστό του 0,7% έως το 2015 στο πλαίσιο των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετηρίδας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αύξηση υπολογίζεται να ανέλθει σε πρόσθετο ποσόν ύψους 20 δισ. ευρώ ετησίως έως το 2010,
 - E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βοήθεια αυτή καθ' εαυτή ελάχιστα μπορεί να επιτύχει χωρίς τη χρηστή διακυβέρνηση, το κράτος δικαίου και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6_TA(2004)0112.

² ΕΕ L 49 της 22.2.2005, σ. 30.

³ ΕΕ L 153 της 16.6.2005, σ. 9.

η δε στάση που θα κρατήσουν οι αφρικανικές κυβερνήσεις έναντι των εξελίξεων στη Ζιμπάμπουε θα αποτελέσει βασική ένδειξη της προσήλωσής τους στις αξίες αυτές,

- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο παρελθόν, η Ζιμπάμπουε είχε μια υγιή οικονομία, εξήγαγε τρόφιμα σε άλλες αφρικανικές χώρες και ήταν σε θέση να βοηθήσει τους ασθενέστερους γείτονές της στην αντιμετώπιση των δυσκολιών τους, ενώ αποτελεί σήμερα χρεοκοπημένο κράτος με εκατομμύρια άτομα να βασίζονται στην επισιτιστική βοήθεια εκ μέρους της Διεθνούς Κοινότητας,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Παγκόσμιο Επισιτιστικό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (WFP) εκτιμά ότι η Ζιμπάμπουε θα απαιτήσει 1,8 εκατ. κυβικά μέτρα δημητριακών για να θρέψει τα 4 εκατ. άτομα που υποσιτίζονται και αντιμετωπίζουν κίνδυνο λιμοκτονίας ενώ η εσωτερική παραγωγική ικανότητα της Ζιμπάμπουε κυμαίνεται σήμερα από 400 000 έως 600 000 κυβικά μέτρα δημητριακών,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) υπέδειξε ότι τα οφειλόμενα της Ζιμπάμπουε προς το ίδιο ανέρχονται σε 295 εκατ. δολάρια ΗΠΑ και ότι η εκκαθάριση των πόλεων από το καθεστώς Μουγκάμπε παράλληλα με τη φθίνουσα γεωργική παραγωγή θα προκαλέσουν μεγαλύτερη αύξηση του πληθωρισμού οδηγώντας σε μια ακόμη βαθύτερη οικονομική κρίση,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι εταιρείες από κράτη μέλη της ΕΕ εξακολουθούν να αγοράζουν προϊόντα που πιστεύεται ότι προέρχονται από αγροκτήματα υπό τον άμεσο έλεγχο του καθεστώτος Μουγκάμπε,
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Αφρικανική Ένωση αρνήθηκε να παρέμβει ώστε να σταματήσει τη βίαιη καταπίεση του Μουγκάμπε και ότι ο Πρόεδρος της Νότιας Αφρικής Τάμπο Εμπεκί απέφυγε ακόμη και να ασκήσει κριτική στις ενέργειες του Μουγκάμπε, χωρίς να λάβει απτά μέτρα κατά του καθεστώτος του,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Νοτιοαφρικανική Αναπτυξιακή Κοινότητα (SADC) εξακολουθεί να διατηρεί ένα περιφερειακό επιμορφωτικό ειρηνευτικό κέντρο στην Χαράρε,
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, ανανεώνοντας τις στοχοθετημένες κυρώσεις κατά του καθεστώτος Μουγκάμπε το Φεβρουάριο 2005, το Συμβούλιο δεσμεύθηκε να επανεξετάσει τις κυρώσεις αυτές «υπό το πρίσμα των βουλευτικών εκλογών που θα πραγματοποιηθούν στη Ζιμπάμπουε το Μάρτιο 2005»,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κατάλογος ταξιδιωτικής απαγόρευσης της ΕΕ σε βάρος της Ζιμπάμπουε επεκτάθηκε στις 15 Ιουνίου 2005 εις τρόπον ώστε να περιλαμβάνει 120 περίπου μέλη του καθεστώτος Μουγκάμπε· ότι η επέκταση αυτή ελάχιστες επιπτώσεις θα έχει χωρίς την αυστηρή εφαρμογή των κυρώσεων· ότι το Συμβούλιο δεν επέβαλε άλλα μέτρα κατά του καθεστώτος Μουγκάμπε μετά τις εκλογές της 31ης Μαρτίου 2005 ή μετά το πλέον πρόσφατο ξέσπασμα καταπίεσης,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Roy Bennett, πρώην βουλευτής του Κινήματος για τη Δημοκρατική Αλλαγή (MDC) αποφυλακίστηκε στις 28 Ιουνίου 2005 μετά από 8 μήνες φυλάκισης υπό αποτρόπαιες συνθήκες,
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το προσεχές Συμβούλιο Υπουργών Γενικών Υποθέσεων και

Εξωτερικών της ΕΕ θα πραγματοποιηθεί στις 18-19 Ιουλίου 2005 και παρέχει ευκαιρία για ανάληψη δράσης,

1. καταδικάζει, σε μια στιγμή που η διεθνής κοινότητα αποδίδει προτεραιότητα στην Αφρική, το καθεστώς Μουγκάμπε για την ένταση της καταπίεσης του λαού της Ζιμπάμπουε και εκφράζει τη βαθιά του απογοήτευση για την άρνηση άλλων αφρικανικών κυβερνήσεων, ιδιαίτερα της Νότιας Αφρικής, της SADC και της Αφρικανικής Ένωσης να επικρίνουν τις ενέργειες του Μουγκάμπε ή να λάβουν μέτρα κατά του καθεστώτος του·
2. καλεί επείγοντως την G8 να επιμείνει για σαφή απόδειξη εκ μέρους των αφρικανικών περιφερειακών οργανισμών και εθνών της προσήλωσής τους στη χρηστή διακυβέρνηση, αντιμετώπιση της διαφθοράς, στη δημοκρατία του κράτους δικαίου και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και στην οικονομική πρόοδο, και θεωρεί την περίπτωση της Ζιμπάμπουε ως δοκιμή ως προς τα ανωτέρω·
3. ζητεί να τερματιστούν αμέσως οι μαζικές δια της βίας εκδιώξεις του καθεστώτος Μουγκάμπε και επιμένει να χορηγηθεί χωρίς περιορισμούς πρόσβαση στους ανθρωπιστικούς οργανισμούς και φορείς που βοηθούν τους εσωτερικά εκτοπισμένους θύματα της «Επιχείρησης Απομάκρυνσης των Σκουπιδιών»·
4. επιμένει ότι η βοήθεια πρέπει να διατίθεται στο λαό της Ζιμπάμπουε μέσω μη κυβερνητικών οργανώσεων και καλεί την Επιτροπή να καταβάλλει τη μέγιστη δυνατή προσπάθεια ώστε να εξασφαλίσει ότι η παράδοση της βοήθειας δεν θα εμποδίζεται από το καθεστώς Μουγκάμπε·
5. ζητεί τη συγκρότηση διεθνούς εξεταστικής επιτροπής προκειμένου να διερευνήσει τη χρήση των τροφίμων και της στέγης ως πολιτικών όπλων·
6. εκφράζει τη λύπη του για την ασθενή στάση της Αφρικανικής Ένωσης και ιδιαίτερα της Νότιας Αφρικής και ορισμένων άλλων γειτονικών με τη Ζιμπάμπουε χωρών, παραβλέποντας την καθημερινή καταπίεση του λαού της Ζιμπάμπουε και την καταστροφή της οικονομίας της χώρας· υπενθυμίζει στην κυβέρνηση της Νότιας Αφρικής την ιδική της ευθύνη έναντι της Ζιμπάμπουε και την καλεί να καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε το καθεστώς Μουγκάμπε να σταματήσει αμέσως τις εξώσεις δια της βίας·
7. καλεί την SADC να κλείσει το εκπαιδευτικό ειρηνευτικό της κέντρο στη Χαράρε ως ένδειξη της βούλησής της να ασκήσει πίεση στο καθεστώς Μουγκάμπε·
8. αρνείται να αναγνωρίσει το αποτέλεσμα των διάτρητων εκλογών της 31ης Μαρτίου 2005 στο πλαίσιο των οποίων δεν τηρήθηκαν οι διεθνώς αποδεκτές δημοκρατικές προδιαγραφές, περιλαμβανομένων εκείνων της SADC·
9. εκφράζει τη βαθιά του λύπη για την παράλειψη του Συμβουλίου να ανταποκριθεί στις επίμονες εκκλήσεις του Κοινοβουλίου για αυξημένη πίεση κατά του καθεστώτος Μουγκάμπε·
10. επιμένει ότι, υπό το πρίσμα της κατάστασης στη Ζιμπάμπουε και της επιθυμίας των λαών μας να υποστηρίξουν την Αφρική, το Συμβούλιο θα πρέπει να αναλάβει σοβαρά δράση που θα οδηγήσει σε αλλαγές προς το καλύτερο στη Ζιμπάμπουε· ζητεί σχετικά από το Συμβούλιο να καλύψει τα κενά στις υφιστάμενες στοχοθετημένες κυρώσεις της ΕΕ και

να δεσμευθεί σαφώς για την αυστηρή τους εφαρμογή εκ μέρους όλων των κρατών μελών·

11. ζητεί επειγόντως τα μέτρα αυτά να περιλαμβάνουν την περικοπή όλων των οικονομικών δεσμών με τη Ζιμπάμπουε που άμεσα ωφελούν το καθεστώς (όπως το εμπόριο με αγροκτήματα που ελέγχονται από μέλη του καθεστώτος)· ζητεί τον εντοπισμό και την επιβολή μέτρων κατά εκείνων που παρέχουν οικονομική κάλυψη σε αντιδημοκρατικές δραστηριότητες του καθεστώτος (σε συνεργασία με τις Ηνωμένες Πολιτείες και τις χώρες της Κοινοπολιτείας) και τον αποκλεισμό των μελών της οικογενείας του Μουγκάμπε από την πρόσβαση στην απασχόληση και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα στα κράτη μέλη της ΕΕ·
12. ζητεί τον ορισμό Ειδικού Απεσταλμένου της ΕΕ για τη Ζιμπάμπουε, προκειμένου να σφυρηλατηθούν οι ενέργειες μεταξύ των αφρικανικών κρατών (σε συνεργασία με τις Ηνωμένες Πολιτείες και τις χώρες της Κοινοπολιτείας) και την αναβολή της επιστροφής πολιτών της Ζιμπάμπουε που ζητούν άσυλο σε κράτη μέλη μέχρις ότου η κατάσταση στη χώρα παρουσιάσει βελτίωση·
13. καλεί τις εταιρείες κρατών μελών της ΕΕ που πραγματοποιούν εμπόριο με τη Ζιμπάμπουε να ακολουθήσουν διαφανείς επιχειρηματικές πρακτικές, να αρνηθούν τις επαφές με εκείνους που συμμετείχαν στο πρόγραμμα κατάληψης της γης του Μουγκάμπε και να ενεργήσουν με τρόπους που θα αποβούν προς όφελος του λαού της Ζιμπάμπουε και όχι του καθεστώτος Μουγκάμπε·
14. χαιρετίζει την έκφραση απογοήτευσης εκ μέρους του Προέδρου της Επιτροπής για την αποτυχία της Αφρικανικής Ένωσης και της Νότιας Αφρικής να ανταποκριθούν στην κρίση όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα στη Ζιμπάμπουε και επιμένει να λάβει η Επιτροπή υπόψη το ψήφισμα αυτό στη μελλοντική της (Στρατηγική για την Αφρική)·
15. καλεί το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών να αποδώσουν σοβαρά και επειγόντως προσοχή στην καταπίεση που λαμβάνει χώρα στη Ζιμπάμπουε και να εξετάσουν το κατά πόσον οι υπεύθυνοι θα μπορούσαν να λογοδοτήσουν·
16. χαιρετίζει την ελευθέρωση του Roy Bennett από τη φυλακή, εκφράζει όμως τη λύπη του για την απάνθρωπη μεταχείριση που υπέστη στα χέρια του καθεστώτος Μουγκάμπε και ζητεί την απελευθέρωση άλλων 30.000 αθώων θυμάτων που φυλακίστηκαν μετά την «Επιχείρηση Απομάκρυνσης των Σκουπιδιών»·
17. καλεί τον Ρόμπερτ Μουγκάμπε να παραιτηθεί και ζητεί τη συγκρότηση μεταβατικής κυβέρνησης στη Ζιμπάμπουε με τη συμμετοχή ομάδων της αντιπολίτευσης και άλλων ατόμων καλής θέλησης, προκειμένου να αποκατασταθεί η αξιοπρέπεια στη χώρα και να ορθοποδήσει η ασθενούσα οικονομία καθώς και η κατάσταση όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα·
18. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στις κυβερνήσεις των κρατών μελών, στις κυβερνήσεις των χωρών G8, στην κυβέρνηση και στο κοινοβούλιο της Ζιμπάμπουε, στην κυβέρνηση και στο κοινοβούλιο της Νότιας Αφρικής, στον Γενικό Γραμματέα της Κοινοπολιτείας, στον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ, στους Προεδρεύοντες της Επιτροπής και του Εκτελεστικού Συμβουλίου της Αφρικανικής Ένωσης και στον Γενικό Γραμματέα της SADC.